

jævnt godt, og derfor have de Raad til at drikke Brændevin. Hvis Arbejderne i flere andre Lande, hvor der drikkes mindre og som derfor staa med Palmer i Hænderne, havde lige saa godt Raad, drak de vist ogsaa mere. Med Hensyn til Ollet gjælder for disse Klassers Vedkommende noget Lignende, om end ikke i samme Grad. I Sydtydskland bliver der drukkert en umaadelig Mængde Ol., det bliver drukkert mange Steder og kommer mere og mere op; men en af Grundene hertil baade her og mange andre Steder er vistnok den, at Mellemklasserne ere ikke rige. Hvis de vare rige, vilde de drikke Vin; men da de ikke have Raad dertil, staa de sig paa Ollet. Hvis de vare ligesaa rige her som f. Ex. i England, hvor der er store Formuer, vilde der blive drukkert meget mere Vin og navnlig Champagne. Jeg kan aldeles ikke følge dem, der tale om, at man her vil bestaa Fattigmandsdrif — jeg har ikke hørt det her i Dag, og det har glædet mig — men mange Steder, hvor der har været Tale om Skat paa Ol og Brændevin, har man sagt, at det er Fattigmandsdrif, det skal gaa ud over. Det er nu slet ikke mere Fattigmandsdrif, end det er Rigmandsdrif; thi jeg tror, at saa at sige Alle her i Landet drikke mere eller mindre. Nogle drikke alene Brændevin, Andre alene Ol, Andre Ol og Brændevin og Nogle baade Vin, Ol og Brændevin; men i det Hele taget bliver der drukkert Ol og Brændevin af alle Klasser her i Landet, og det gaar derfor sandelig ikke mere ud over den Ene end over den Anden. Man har talt om, at samtids med, at der blev lagt Skat paa Ol og Brændevin, maatte der lægges Skat paa Vin. Det indrømmes, jeg tror ogsaa, at vi samtids ville komme dertil; men naar jeg engang gaar med til at lægge en høj Skat paa Vin, gjør jeg det med den bestemte Mening, at vi faae Ingenting ud af det. Der er den store Forskjel, at har man ikke Raad til at drikke Vin, kan man drikke Ol, men ikke omvendt. En høj Skat paa Vinen vil kun medføre, at mange Klasser, der nu drikke overmaade lidt Vin, kun saa meget, som der er sundt og godt for dem, slet ikke ville drikke den. For Mellemklasserne, navnlig i Kjøbstæderne, for Embedsmænd og Rigsdagsmænd, der have Meget at tænke paa, er det af meget stor Betydning og overmaade sundt at drikke et Glas Vin; men bliver der lagt en høj Skat paa den, kunne de for Fremtiden ikke drikke den, med andre Ord: Vinen vil alene blive forbeholdt de Rige. Jeg vil derfor ikke protestere mod Skatten, men jeg tror ikke, at den vil indbringe Meget, naar vi engang komme

til den. Skal den Art af Statter nytte noget, maa det være en Skat, i hvilken Alle tage Del. Hvad jeg vil ønske, er at vi i det Hele taget se paa Sagen med en vis Nøgtterhed uden den mindste Sentimentalitet, og Spørgsmaalet bliver da, naar man hellere end direkte Statter vil have den Slaags Statter paa Ligningsartikler og Varer, som blive brugte af overmaade mange Mennesker: Hvilke andre Byrder skulle vi søge at blive fri for som Bedyndelse for de Statter, som vi komme til at betale? Ministeren har her foreslaaet en meget indbringende Skat, ikke for at berige Statskassen, men for at vi kunne blive lettede for Byrder, som vi nu have. Noget mere klart og tydeligt og for os Statteydere behageligt kan man ikke godt tænke sig. Naar saa Spørgsmaalet er, hvilke Byrder vi helst ville af med, da er jeg ganske enig med det ærede 3die Medlem for 11te Kredts (Th. Nielsen) i, at jeg vil allerhelst paa Grund af de Indtægter, vi derved faae, blive fri for en stor Mængde Toldafgifter, som vi nu svare. Jeg er saa overmaade enig med det ærede Medlem i, at paa den Maade ville de Penge, der saaledes komme ind, blive langt bedre fordelte end paa anden Maade. Den ærede Minister har ment, at en Del af Beløbet skulde gives til Kommunerne. Jeg tror, at mange Kommuner vilde sætte særlig Pris derpaa, da de høilig trænge dertil. Det lader sig jo ikke negte, at især paa Landet ere Beboerne mange Steder brøstholdne, naar de foruden Formue- og Læilighedsstat maa betale over 30 Kr. pr. Td. Hartkorn til Sogne- og Amtskommuner; man kan jo ikke negte, at det er en høj Skat, og at der derfor vilde være Grund til Lettelsen. Jeg hilser derfor med Glæde, at den høitærede Minister udtalte den Tanke, at Kommunerne maa lettes; thi jeg tror, at man kommer før eller senere dertil, at de maa lettes, men om denne Veier rigtig, er et andet Spørgsmaal. For mit Vedkommende — jeg taler her som Landmand — tror jeg, det vilde være rimeligere eller i alt Fald efter min Mening behageligere, om Staten, i Stedet for at lade os faae disse Pengebeløb, hellere fritog os for at hde nogle af de Statter, vi nu svare. Der svares jo for Diebliffet af Landbostanden og Grundeierne Sammelstat, Land- og Ligningsstat osv. Naturligvis ere de lige saa tyngende som enhver anden Skat. Lige saa godt som nu at ville give Penge til Kommunerne efter denne Lov, vilde man kunne fritage disse Beboere for at betale Statter, som de nu maa svare. Det forekommer mig, at man i saa Henseende i Virkeligheden gaar en Omvei. Jeg skal forresten ikke tillade mig at komme med direkte Forslag i saa Hense-